

TAKDİM

Uzunca bir aradan sonra *Liberal Düşünce*'nin yeni sayısı zengin ve orijinal içeriğiyle okuyucusuyla buluşuyor. Bu sayımızda, bir önceki sayımızda özgür toplumun felsefesini işleyen makalelerin devamı niteliğindeki yazılar ile devam ediyoruz ve son dönemin en çok konuşulan fenomenlerinden küresel ısınma sorunsalına aykırı bir açıdan bakıyoruz.

Genel olarak özgürlüğe olan güvensizliğin devlet müdahaleciğini genişlettiğini biliyoruz. Ne yazık ki, çevre sorunları da aynı güvensizlikten payını fazlasıyla almış durumda. Türkiye'de çevre sorunları üzerine düşünen ve devlet müdahaleciliğini reddeden, ender isimlerden Yusuf Şahin, küresel ısınmayı ele aldığı yazısında konunun nasıl özünden uzaklaştırılarak, bir "günah keçisi"ne dönüştürüldüğünü anlatıyor.

Yusuf Şahin'in yazısından sonra, John Semmens, çevre felaketleri senaryolarındaki ciddi problemlere genel bir bakışla, müdahaleciliğin karşında özgürlüğün çevreyi koruma yöntemleri açısından nasıl etkinleştirilebileceğine değiniyor. Shikha Dalmia, siyasî ve bürokratik mekanizmalarca güç ilişkilerine alet edilen küresel ısınma felaket senaryolarına değinerek, orta mallarının trajedisine ve özel mülkiyetin çevre koruma faaliyetlerindeki merkezî rolüne işaret ediyor. Bu yazının hemen ardından, Julian Morris, çevre sorunlarıyla başedebilmek için piyasa kurumlarının ve bu kurumların getirdiği sosyal düzenin ve zenginliğin önemine dikkatleri çekiyor ve Dalmia'nın bıraktığı yerden konuyu tamamlıyor. Stephen Davies'in Spencer Kanunu üzerine yazısı küresel ısınma konusuyla doğrudan ilişkili olmamakla birlikte, okuyucuya son dönemde çevre felaket senaryolarının anlamlarını daha iyi kavramayı sağlayacak bir bakış açısı sunuyor.

Çevre sorunlarına genel bir bakış açısı sunan bu yazıların ardından, Dergi, küresel ısınma üzerine yoğunlaşmaya devam ediyor. Bu bağlamda Donald J. Boudreaux, çevrebilimci olmayan birinin gözünden küresel ısınma "bilimi"ndeki eksik parçaları irdeliyor. Sheldon Richman'ın aynı konudaki sarih yorumuyla okuyucuya çok yardımcı olacak bir muhakeme sunuyor.

Küresel ısınma "edebiyatı"nın popüler kültürdeki ağırlığı ve güçlü etkisi bilinmektedir. Bu tür popüler kültüre son dönemlerin en büyük katkısı Al Gore tarafında yönetilen *Uygunsuz Gerçek* belgeseliyle yapılmıştır. Fred Singer, bize alternatif bir belgesel tanıtıyor, *Büyük Küresel Isınma Sabtekarlığı*. Patrick Michael ise Gore'un, belgeselinde bilimsel verileri nasıl çarpıttığını gözler önüne seriyor. "Niyetlenilmemiş Neticeler" adlı yazısıyla çevreci tedbirlerin tarımsal verimliliği nasıl düşürdüğüne değinen Indur Goklany, kısa yazısında önemli bir soruna değiniyor.

David Evans ve Shikka Dalmia, küresel ısınma sorununu aşmak için önerilen karbon emisyon kontrollerinin neden işe yaramadığını ve yaramayacağını bilimsel veriler çerçevesinde açıklıyorlar.

Jim Peron'un harika yazısında, "sürdürülebilir kalkınma" kavramının mantıksal çelişkileri ortaya konarak, kavramın anlamsızlığı ve neden olabileceği tehlikeler liberal ilkelerin ışığında birer birer açıklanıyor.

Hüseyin Kalaycı Türkiye'de hakettiği ilgiyi görememiş bir konuyu, "ayrılma hakkı"nı liberal teoriler çerçevesinde ele alarak konuya derinlemesine bir giriş yapıyor. Kalaycı'nın referans kaynağı olacağını düşündüğümüz bu çalışmasının ardından Cenap Çakmak'ın, ABD ve UCM arasında yaşanan tarihsel gerginlik etrafında kaleme aldığı yazısı, insan hakları meselesinin dış politikada oynadığı rol üzerine daha detaylı şekilde düşünmemizi sağlayacak. Yüksel Metin'in, AIHS çerçevesinde ve AIHM Kararları ışığında incelediği serbest seçim hakkı konusunu, Dergimizin bu sayısında konuyla ilgilenenlere sunuyoruz.

Dergimizin son bölümünü geçen sayıda eksik kaldığını düşündüğümüz bazı konuları tamamlamaya ayırdık. Bu bölümde Robert Nozick hakkındaki iki yazı dikkat çekmektedir. Cennet Uslu'nun özenli çalışmasında Nozick'in *Anarşi, Devlet, Ütopya*'da ortaya koyduğu devlet teorisi özetlenerek, bu teorinin bireyci anarşistlerin eleştirileri karşısında ne kadar sağlam durabildiğini sorgulanmakta. Günümüzün önde gelen liberteryenlerinden Randy Barnett ise Nozick'in teorisinin devleti meşrulaştırıp meşrulaştıramadığı sorusuna cevap aramakta. Her iki yazının da Türkçe literatüre önemli birer katkı olduğu açıktır. Bu sene kaybettiğimiz değerli iktisatçı Milton Friedman ile yapılmış olan röportajda ise, Friedman'ın görüşlerini özlü bir şekilde bulma imkanına kavuşmaktayız. Dergimizin sonunda ise Frederic Bastiat'ın firmanın doğasına ilişkin fikirlerinden yola çıkan Pascal Salin'in firmanın doğuşu ve gelişimi üzerine yazdığı özgün çalışmasına yer veriyoruz.

Dergimizin son sayısını yine doyurucu ve ufuk açıcı içerikle okuyucuya sunuyoruz. 2008'in başında ise eğitime tahsis bir özel sayı yayınlanacağını, ilgili hazırlıkların daha şimdiden tamamlandığını okuyucuya müjdelemekten mutluluk duymaktayız.